

ОН ЧИ КИ ШУМО БОЯД ДАР БОРАИ ДАРХОСТ БАРОИ ҶИМОЯИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ДОНЕД

Шумо айна замон дар Латвия ҳастед, ки яке аз кишварҳои ЕУ+ мебошад.

Кишварҳои ЕУ+ инҳоянд:

27 кишвари узви Иттиҳоди Аврупо (ИА): Австрия, Белгия, Булғористон, Ҷумҳурии Чех, Дания, Фаронса, Юнон, Хорватия, Эстония, Италия, Ирландия, Латвия, Литва, Люксембург, Кипр, Малта, Нидерландия, Лаҳистон, Португалия, Руминия, Словакия, Словения, Финландия, Испания, Маҷористон, Олмон, Шветсия ва

4 кишвари дигар: Исландия, Лихтенштейн, Норвегия ва Швейтсария.

➤ МУНДАРИҶА

Ҷимояи байналмилалӣ (паноҳандагӣ) чист?	3
Расмиёти паноҳандагӣ чӣ гуна аст?	4
➤ Бақайдгирӣ ва пешниҳоди дархост кай ва дар куҷо сурат мегиранд?	6
➤ Дар рафти бақайдгирӣ ва пешниҳод чӣ хоҳад шуд?	7
➤ Расмиёт чӣ гуна аст, агар шумо бо кӯдакон ё калонсоли таҳти сарпарастӣ омада бошед?	10
➤ Кадом кишвар дархости шуморо баррасӣ хоҳад кард?	11
➤ Дархости шумо чӣ гуна баррасӣ хоҳад шуд?	12
➤ Шумо қарорро дар бораи дархости худ барои ҷимояи байналмилалӣ чӣ гуна хоҳед гирифт?	14
Ҳуқуқҳои шумо кадомҳоянд?	15
Уҳдадориҳои шумо кадомҳоянд?	19
Агар шумо уҳдадориҳои худро иҷро накунад, чӣ оқибатҳо хоҳанд дошт?	23
Мақомот эҳтиёҷоти махсусро чӣ гуна ба назар мегиранд?	25
Муоинаи тиббӣ	25
Чӣ бояд кард, агар шумо хоҳед, ки ба кишвари худ баргардед?	26

➤ ҲИМОЯИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ЧИСТ?

Шумо мумкин аст ба ҳимояи байналмилалӣ ниёз дошта бошед, агар бинобар тарси таъқиб ё дучор шудан бо хатари воқеии зарари ҷиддӣ натавонед ба кишвари худ баргардед. Ин, барои мисол, ба ин маъност, ки ба ҳаёт ё озодии шумо хатар таҳдид мекунад ва мақомоти кишваратон шуморо аз хатаре, ки бо он рӯбарӯ ҳастед, ҳимоя намекунад.

Шумо ҳуқуқ доред барои ҳимояи байналмилалӣ дархост пешниҳод кунед.

Дар Аврупо ҳимояи байналмилалӣ метавонад шаклҳои гуногун дошта бошад: **мақоми гуреза** ё **мақоми алтернативӣ**.

Ҳимояи байналмилалиро инчунин паноҳандагӣ низ меноманд.

➤ РАСМИЁТИ ПАНОҲАНДАГӢ ЧӢ ГУНА АСТ?

Дар рафти расмиёти паноҳандагӣ мақомот арзёбӣ мекунанд, ки оё шумо ба ҳимояи байналмилалӣ ниёз доред ё не, ва агар ҳа, пас кадом навъи ҳимоя барои шумо муносиб аст.

Дар рафти ин расмиёт шумо имкон хоҳед дошт, ки тамоми сабабҳои тарки хона ва кишвари аслии худро шарҳ диҳед. Бо масъулон дар бораи ҳамаи сабабҳои тарки кишваратон ошкоро сӯҳбат кунед.

Пас аз он ки шумо барои ҳимояи байналмилалӣ дархост пешниҳод кардед, шумо дархосткунандаи ҳимояи байналмилалӣ ба шумор меравед.

Ҳамаи маълумоте, ки шумо ба мақомот ошкор мекунед, махфӣ боқӣ мемонанд. Ин маълумот ҳеҷ гоҳ бо онҳое, ки шумо аз онҳо ҳимоя мехоҳед, мубодила нахоҳад шуд.

Расмиёти паноҳандагӣ аз марҳилаҳои зерин иборат аст:

Омадан ба Аврупо

1 Омода кардани дархост

2 Бақайдгирии дархост

3 Супоридани дархост

Муайян кардани он ки кадом кишвари EU+ масъули баррасии дархост хоҳад буд
Интиқоли эҳтимоли ба кишвари дигари EU+

5 Огоҳинома оид ба қарорҳо

4 Мусоҳибаи шахсӣ

Кишвари кунунӣ

Кишвари дигари EU+

ҚАРОРИ МУСБАТ

Ҷимоя

Ҳуқуқи шикоят қардан

Радқунӣ

ҚАРОРИ МАНФӢ

➤ КАЙ ВА ДАР КУЧО ДАРХОСТИ ШУМО БА ҚАЙД ГИРИФТА ВА СУПОРИДА МЕШАВАД?

Пас аз он ки шумо аз мақомот ҳимояи байналмилалӣ дархост кардед, дархости шумо дар ҳамон рӯз ва дар ҳамон макон ба қайд гирифта ва супорида мешавад. Он аз ҷониби Хадамоти давлатии марзбонӣ ба қайд гирифта ва супорида хоҳад шуд.

Хеле муҳим аст, ки шумо раванди пешниҳоди дархостро ба анҷом расонед. Агар шумо талаботи бақайдгириро иҷро накунед, дархости шумо бозхондшуда ҳисобида мешавад, магар ин ки сабаби иҷро накардани он аз иродаи шумо вобаста набошад. Ин ба он маъност, ки шумо мақоми дархосткунандаи худ, ҳуқуқи худ ба кӯмаку хидматрасониҳо ва ҳуқуқи худро барои мондан дар ин кишвар аз даст медиҳед.

➤ ДАР РАФТИ БАҚАЙДГИРӢ ВА СУПОРИДАН ЧӢ ХОҶАД ШУД?

Бақайдгирӣ ва супоридан ҷанбаҳои зеринро дар бар мегиранд.

Изи ангуштонатон гирифта мешавад.

Шуморо аксбардорӣ мекунанд.

Шумо бояд тамоми ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи шахсият, ҳуҷҷатҳои сафар ва дигар ҳуҷҷатҳои дахлдорро пешниҳод кунед.

Аз шумо хоҷиш карда мешавад, ки маълумоти шахсии худро пешниҳод кунед. Инчунин аз шумо дар бораи аъзои оилаатон, ки дар ин кишвар ё дар кишвари дигари ЕУ+ зиндагӣ мекунанд, мепурсанд.

Аз шумо хоҷиш карда мешавад, ки маълумоти тамос (суроға, рақами телефон ва почтаи электронӣ)-и худро пешниҳод кунед.

Шумо ва ашёҳоятон метавонед мавриди кофтуков қарор гиред. Ашёҳои шахсии шумо ҳамчун моликияти шумо боқӣ мемонанд ва ба шумо баргардонда мешаванд, ба истиснои ашёе, ки хатарнок ҳисобида мешаванд.

Аз шумо метавонанд талаб кунанд, ки аз муоинаи тиббӣ гузаред.

Аз шумо хоҷиш карда мешавад, ки тамоми маълумот ва ҳуҷҷатҳои мавҷударо, ки дархости шуморо дастгирӣ мекунанд, пешниҳод кунед. Ин маълумот ва ҳуҷҷатҳои зеринро дар бар мегирад:

- кишвари аслии шумо ва ҳар кишваре, ки дар он ҷо зиндагӣ кардаед;
- сабабҳои тарки кишваратон ва чаро намехоҳед ба он ҷо баргардед;
- ҳамаи маълумоти қаблӣ дар бораи шумо ва оилаатон;
- маълумоти муфассалтар дар бораи сафаратон ба Аврупо ва тавассути он;
- ҳамаи дархостҳои қаблӣ барои ҷимояи байналмилалӣ.

Тартиби ин қадамҳо метавонад фарқ кунад, аммо бо ҳамаи дархосткунандагон баробар рафтор карда мешавад. Маълумоти ҷамъоваришуда дар пойгоҳҳои додаҳои миллӣ ва аврупоӣ ба таври бехатар нигоҳ дошта мешавад.

Гуфтани ҳақиқат ва ҳамкорӣ бо мақомот уҳдадори шумост ва ба манфиати худ шумо мебошад.

Пас аз он ки шумо дархости худро супоридед, шумо ҳуҷҷати расмиро мегиред, ки дархосткунандаи ҷимояи байналмилалӣ будани шуморо тасдиқ мекунанд.

Шумо бояд ин ҳуҷҷатро ҳамеша бо худ дошта бошед.

➤ РАСМИЁТ ЧӢ ГУНА АСТ, АГАР ШУМО БО КӢДАКОН Ё КАЛОНСОЛИ ТАӢТИ САРПАРАСТӢ ОМАДА БОШЕД?

Агар шумо бо шахсони зерин омада бошед:

- кӢдакони худ, ки синнашон аз 18-сола хурд аст, ё
- кӢдакони аз 18-сола хурд, ки шумо ба таври қонунӢ барои онҳа масъул ҳастед,

онҳа низ бояд барои ҳимояи байналмилалӢ дархост пешниҳод кунанд. КӢдакон бояд ҳамроҳи шумо дар назди масъулон ҳозир шаванд.

Агар кӢдакони шумо 18-сола ё аз он калонтар бошанд, онҳа бояд дархости худро алоҳида супоранд.

Агар шумо барои шахси 18-сола ё аз он калонтар масъул бошед, ки дорои маъюбӢ асту ин маъюбӢ ба ӯ барои қабули қарорҳа монеъ мешавад, шумо метавонед аз номи ӯ барои ҳимояи байналмилалӢ муроҷиат кунед ва дархост пешниҳод намоед.

Ин шахс бояд дар вақти супоридани дархост ҳамроҳи шумо бошад.

➤ КАДОМ КИШВАР ДАРХОСТИ ШУМОРО БАРРАСӢ HOҶАД КАРД?

Ба шумо кафолат дода мешавад, ки яке аз кишварҳои EU+ дархости шуморо барои ҳимояи байналмилалӣ баррасӣ хоҳад кард. Шумо наметавонед кишварро худатон интихоб кунед.

Мақомот расмиётеро иҷро мекунанд, то муайян намоянд, ки кадом кишвари EU+ барои баррасии дархости шумо барои ҳимояи байналмилалӣ масъул аст. Ин расмиёти муайян кардани кишвари масъул номида мешавад.

Барои ин мақсад шумо бояд ба мақомот маълумоти зеринро пешниҳод кунед:

- Агар шумо дар кишвари дигари EU+ аъзои оила дошта бошед.
- Агар кишвари дигари EU+ қаблан ба шумо раводид (виза) ё иҷозати иқомат дода бошад. (Раводид ба шумо иҷозат медиҳад, ки ба кишвар сафар кунед. Он метавонад мӯҳре дар шиносномаи шумо бошад. Иҷозати иқомат ҳуҷҷатест, ки ба шумо имкон медиҳад дар кишвар бимонед.)
- Агар шумо қаблан ба кишвари дигари EU+ ворид шуда бошед.
- Агар шумо аллақай дар кишвари дигари EU+ барои ҳимояи байналмилалӣ дархост супорида бошед.
- Агар кишвари дигари EU+ ба шумо диплом ё ҳуҷҷати тахассусии таълимӣ дода бошад.

Агар мақомот муайян кунанд, ки кишвари дигари EU+ метавонад барои баррасии дархости шумо масъул бошад, шумо дар бораи ин расмиёт, инчунин ҳуқуқ ва уҳдадориҳои худ маълумоти муфассалтар хоҳед гирифт. Шумо наметавонед маълумоти бештарро дар брошюраи алоҳида пайдо кунед.

➤ ДАРХОСТИ ШУМО ЧӢ ГУНА БАРРАСӢ ХОӢАД ШУД?

САНЧИШИ ҚАБУЛПАЗИРӢ

Дар баъзе ҳолатҳо, баррасии пешакии дархости шумо гузаронида мешавад.

Ин баррасии пешакии санчиши қабулпазирӣ номида мешавад ва то 2 моҳ давом мекунад.

Ин ба он маъност, ки мақомот аввал панҷ масъалаи зеринро баррасӣ хоҳанд кард:

- Оё ба шумо аллакай дар кишвари дигари EU+ Ҷимояи байналмилалӣ дода шудааст?
- Оё шумо аллакай дар кишваре, ки узви Иттиҳоди Аврупо нест, Ҷимояи байналмилалӣ гирифтаед, ки дар он ҷо бехатар хоҳед буд ва метавонед ба он ҷо баргардед?
- Оё шумо метавонед ба кишваре баргардонида шавед, ки дар он ҷо бехатар ҳастед ва дархости шумо барои Ҷимояи байналмилалӣ метавонад баррасӣ шавад?
- Оё шумо барои Ҷимояи байналмилалӣ пас аз гузаштани зиёда аз 7 рӯз аз гирифтани қарори бозгашт дархост пешниҳод кардед?
- Оё суди байналмилалии ҷиноӣ ё трибунал интиқоли бехатари шуморо ба кишвари дигар таъмин кардааст ё суди байналмилалии ҷиноӣ ё трибунал ҳоло ин корро анҷом дода истодааст?

Шуморо мумкин аст ба мусоҳиба даъват кунанд, то ин масъалаҳоро муҳокима кунед. Ин мусоҳибаи қабулпазирӣ номида мешавад. Дар рафти ин мусоҳиба аз шумо инчунин метавонанд дар бораи сабабҳои мууроҷиататон барои Ҷимояи байналмилалӣ ва ҷаро намехоҳед ба кишвари худ баргардед, бипурсанд.

Вобаста ба ҳолати шумо оид ба масъалаҳои дар боло зикршуда:

- дархости шумо метавонад рад карда шавад, ё
- расмиёт идома хоҳад ёфт ва мақомот баррасӣ мекунанд, ки оё шумо ба Ҷимояи байналмилалӣ ниёз доред ё не.

Кормандони Раёсати корҳои шаҳрвандӣ ва муҳоҷират ба шумо хабар медиҳанд, агар ба шумо лозим бошад ки аз санчиши қабулпазирӣ гузаред ва тавзеҳоти бештар пешниҳод хоҳанд кард.

➤ ДАРХОСТИ ШУМО ЧӢ ГУНА БАРРАСӢ ХОӢАД ШУД?

БАРРАСИИ ДАРХОСТИ ШУМО

Мақомот баррасӣ хоҳанд кард, ки оё шумо ба ҳимояи байналмилалӣ ниёз доред ё не.

Шумо ба **мусоҳибаи шахсӣ** даъват карда мешавед.

Шумо даъватнома ро тавассути почта, почтаи электронӣ, тавассути ҳисоби онлайнӣ худ ё шахсан мегирид.

Мусоҳиба шахсан ва дар ҳолатҳои истисноӣ, фосилавӣ гузаронида мешавад.

Мусоҳиба сабт карда мешавад.

Дар рафти мусоҳиба шумо имкон хоҳед дошт, ки сабабҳои ҷустани ҳимояи байналмилалӣ ва чаро намехоҳед ба кишвари аслии худ баргардед, ба таври муфассал шарҳ диҳед.

Шумо бояд дар мусоҳибаи шахсӣ иштирок кунед ва сари вақт ҳозир шавед. Агар шумо дар мусоҳибаи шахсӣ бе сабаби ҷиддӣ ва узрнок иштирок накунад, дархости шумо бозхондшуда ҳисобида мешавад ва парвандаи шумо дигар баррасӣ нахоҳад шуд. Агар шумо дар рафти мусоҳиба бидуни сабаби ҷиддӣ аз ҷавоб додан ба саволҳо худдорӣ кунед, дар ин ҳолат низ дархости шумо бозхондшуда ҳисобида мешавад.

Аз ҳар як дархосткунандаи болиғ алоҳида мусоҳиба гирифта мешавад.

Ба кӯдакони шумо имконият дода мешавад, ки дар мусоҳиба иштирок кунанд.

Пас аз мусоҳибаи шахсӣ, дархости шумо арзёбӣ мешавад. Мақомот қарор қабул мекунанд, ки оё ба шумо ҳимояи байналмилалӣ дода мешавад ё не.

Дар ҳолатҳои истисноӣ, мусоҳибаи шахсӣ метавонад гузаронида нашавад. Агар ин ҳолат ба шумо дахл дошта бошад, мақомот ба шумо хабар медиҳанд.

Баррасии дархости шумо чӣ қадар вақт хоҳад гирифт?

Расмиёт то 6 моҳ аз санаи супоридани дархост вақт мегирад. Баъзан баррасӣ метавонад бештар вақт гирад, аммо он набояд аз 21 моҳ зиёдтар давом кунад.

➤ ШУМО ҚАРОРРО ДАР БОРАИ ДАРХОСТИ ХУД БАРОИ ҲИМОЯИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ЧӢ ГУНА ХОӢЕД ГИРИФТ?

Қарор ба таври хаттӣ тавассути почта, ба таври электронӣ ё мустақиман ба шумо ё мушовири ҳуқуқии шумо, агар дошта бошед, ирсол карда мешавад. Шумо аз натиҷаи қарор бо забоне, ки мефаҳмед, огоҳ карда мешавад.

Агар қарор манфӣ бошад, сабабҳои он дар матни қарор шарҳ дода мешаванд ва ба шумо қарор дар бораи бозгашт ба кишваратон супорида мешавад.

ҲУҚУҚИ ШИКОЯТ КАРДАН

Агар шумо ба қарор розӣ набошед, метавонед аз болои он шикоят баред. Ин ба он маъност, ки суд қарорро аз нав дида мебарояд. Шумо метавонед аз мушовири ҳуқуқӣ барои шикоят кардан ба таври роӣгон кӯмак пурсед.

Шумо бояд шикояти худро дар муҳлати дар қарор муайяншуда пешниҳод кунед. Агар шумо қарори манфӣ гиред, дар ин бора маълумоти муфассалтар хоҳед гирифт.

Агар дархости шумо барои ҳимояи байналмилалӣ ва шикояти шумо рад карда шаванд ва шумо бо сабабҳои дигар ҳуқуқӣ монданро надошта бошед, шумо бояд қаламрави Ҷумҳурии Латвияро то санаи муайяншуда тарк кунед. Агар шумо ихтиёран тарк накунед, шуморо метавонанд маҷбури баргардонанд.

➤ ҲУҚУҚҲОИ ШУМО КАДОМҲОЯНД?

ШУМО ҲУҚУҚИ МОНДАН ВА ГИРИФТАНИ ДАСТГИРИИ ҚАБУЛРО ДОРЕД

Ҳамчун дархосткунандаи ҳимояи байналмилалӣ, шумо умуман ҳуқуқ доред, ки то анҷоми баррасӣ дар кишваре, ки барои баррасии дархости шумо масъул аст, бимонед.

Маълумотро дар бораи дастгирӣ ва хизматрасониҳои қабул, ки шумо хоҳед гирифт, метавонед аз брошюраи алоҳида пайдо кунед.

ШУМО ҲУҚУҚ ДОРЕД, КИ АЗ ХИЗМАТРАСОНИИ ТАРҶУМОН БАҲРАМАНД ШАВЕД

Агар шумо бо забони латвиягӣ гап назанед, тарҷумон ба шумо барои муошират бо мақомот ҳангоми бақайдгирӣ ва супоридани дархост, инчунин дар рафти мусоҳибаи шахсӣ кӯмак хоҳад кард. Тарҷумон ба таври ройгон таъмин карда мешавад.

Тарҷумон бетараф аст, ки ин маънои онро дорад, ки ӯ ба ҳеҷ кас бартарӣ намедиҳад. Ӯ махфиятиро нигоҳ медорад ва он чизро, ки шумо мегӯед, ба ҳеҷ кас, ба истиснои мақомоти салоҳиятдор, ошкор намекунад.

Тарҷумон ба қарори қабулшаванда оид ба дархости шумо таъсир намерасонад.

Агар шумо суханони тарҷумонро нафаҳмед ё боварӣ дошта бошед, ки тарҷумон бетараф нест, фавран ба мақомот хабар диҳед.

ШУМО МЕТАВОНЕД ТАРҶУМОН ВА МУСОҲИБАГИРИ МАРД Ё ЗАНРО БАРОИ МУСОҲИБАИ ШАХСИИ ХУД ДАРХОСТ КУНЕД, АГАР ИН БА ШУМО БАРОИ ПУРРАТАР БАЁН КАРДАНИ ФИКРАТОН КӮМАК КУНАД.

Вобаста ба сабабҳои шумо ва мавҷудияти имконият, дархости шумо қонеъ карда хоҳад шуд.

ШУМО МЕТАВОНЕД БО МУШОВИРИ ҲУҚУҚӢ (ҲУҚУҚШИНОС) МАШВАРАТ КУНЕД

Мушовири ҳуқуқӣ шахсест, ки ба шумо кӯмаки ҳуқуқии шахсӣ мерасонад ё намояндагии шуморо дар муносибат бо мақомот ба уҳда мегирад. Мушовири ҳуқуқӣ аз мақомот мустақил аст ва аз манфиатҳои шумо дифоъ мекунад. Мушовири ҳуқуқӣ метавонад ба шумо дар супоридани дархост барои ҷимояи байналмилалӣ, расмиёти паноҳандагӣ, мукотибаи расмӣ кӯмак кунад ва инчунин метавонад шуморо дар мусоҳибаи шахсиатон ҳамроҳӣ намояд.

Шумо ҳуқуқ доред, ки дар дилхоҳ марҳилаи расмиёти паноҳандагӣ, ҳатто бо хароҷоти худатон, бо мушовири ҳуқуқӣ машварат кунед.

Ҳангоми баррасии дархостатон, агар хоҳиш кунед, мушовири ҳуқуқӣ ба таври ройгон таъмин карда мешавад.

Маълумотро дар бораи мушовири ҳуқуқии худ ба мақомот пешниҳод кунед, то онҳо тавонанд шуморо дар бораи дархостатон огоҳ созанд.

ШУМО ҲУҚУҚ ДОРЕД, КИ ОГОҲ КАРДА ШАВЕД ВА КЌМАКИ ҲУҚУҚИИ РОЙГОН ДАРХОСТ НАМОЕД

Шумо метавонед дар ҷараёни расмиёти паноҳандагӣ ба таври ройгон кўмаки ҳуқуқӣ дархост кунед. Ин кўмаки ҳуқуқиро барои супоридани дархости шумо низ дар бар мегирад.

Маслиҳати ҳуқуқӣ ба он маъност, ки шумо метавонед тавзеҳотро оид ба масъалаҳои зерин гиред:

- ҳуқуқ ва уҳдадорихои шумо;
- расмиёти гуногун;
- масъалаҳои ҳуқуқӣ.

ШУМО МЕТАВОНЕД БО КОМИССАРИ ОЛИИ СММ ОИД БА ПАНОҲАНДАГОН (UNHCR) Ё ДИГАР ТАШКИЛОТҲО ТАМОС ГИРЕД.

Шумо метавонед дар дилхоҳ марҳилаи расмиёти паноҳандагӣ бо UNHCR ё ташкилотҳои шарикӣ он тамос гиред ва муошират кунед.

UNHCR манфиатҳо ва ҳуқуқҳои паноҳҷӯён ва гурезаҳоро ҳимоя мекунад. UNHCR ва ташкилотҳои шарикӣ он инчунин ба паноҳҷӯён маълумот ва дастгирӣ пешниҳод менамоянд.

Маълумоти тамос бо UNHCR ва тафсилот дар бораи ҷараёни паноҳандагӣ дар вебсайти UNHCR дар суроғаи <https://help.unhcr.org/> дастрас аст.

Шумо инчунин метавонед бо дилхоҳ дигар ташкилоте, ки ба дархосткунандагон маслиҳати ҳуқуқӣ ё дигар навъи машваратро пешниҳод мекунад, тамос гиред.

➤ УҲДАДОРИҶОИ ШУМО КАДОМҲОЯНД?

ҚОНУНҶОИ ИН КИШВАРРО РИОЯ КУНЕД

ДАР КИШВАРЕ, КИ БАРОИ ҶИМОЯИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ДАРХОСТ КАРДАЕД, БИМОНЕД

Қўшиши ба кишвари дигари EU+ сафар карданро накунед. Шумо танҳо дар ҳолате метавонед ба кишвари дигари EU+ сафар кунед, ки агар мақомот ба шумо барои ин иҷозат дода бошанд.

БОВАРӢ ҲОСИЛ КУНЕД, КИ МАҚОМОТ МЕТАВОНАНД БО ШУМО ДАР ТАМОС ШАВАНД ВА ШУМО БА ВОХӢРИҶОЯТОН ҲОЗИР МЕШАВЕД.

Шумо бояд дар ҳамаи вохӯриҳо шахсан иштирок кунед, ҳар гоҳе ки мақомот аз шумо инро хоҳиш кунанд. Шумо бояд сари вақт ҳозир шавед. Агар шумо бо сабабҳои ҷиддӣ натавонед дар вохӯриё иштирок кунед, фавран ба мақомот хабар диҳед ва сабабашро шарҳ диҳед.

ШУМО БОЯД БО МАҚОМОТ ПУРРА ҲАМКОРӢ КҮНЕД

Ҳангоми дархости мақомот, шумо бояд корҳои зеринро иҷро кунед:

- Маълумоти шахсии худро пешниҳод кунед.

- Ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи шахсиятро пешниҳод кунед. Агар онҳоро надошта бошед, сабабашро шарҳ диҳед.

- Иҷозат диҳед, ки изи ангуштонатонро гиранд ва шуморо аксбардорӣ кунанд.

- Дархости худро дар санаи муайяншуда ва дар макони таъиншуда супоред.
- Дар мусоҳибаи шахсӣ иштирок кунед ва дар рафти мусоҳиба ба саволҳо ҷавоб диҳед.

- Розигӣ диҳед, ки ҳуди шумо ва ашёҳои шуморо мавриди кофтуков қарор диҳанд, агар мақомот инро талаб кунанд. Кофтуков танҳо дар сурати зарурӣ ва асоснок будан гузаронида мешавад. Мақомот сабабҳои кофтуковро шарҳ хоҳанд дод. Кофтуков аз ҷониби шахси ҳамчинси шумо ва бо эҳтиром ба шарафу эътибори инсонӣ гузаронида мешавад.

ҲАМША ҲАҚИҚАТРО ГҶЕД

Он чизе ки шумо мегӯед, хеле муҳим аст, зеро он дурустии маълумоти дар дархост пешниҳодшударо тасдиқ мекунад. Бинобар ин, шумо бояд софдил бошед ва дар бораи шахсияти худ, оила, кишвари асли, сабабҳои тарки кишвари асли ва чаро дигар наметавонед ба он ҷо баргардед, маълумоти пурра, дақиқ ва ҳақиқӣ пешниҳод кунед.

Шумо мумкин аст ҳама чизро дар ёд надошта бошед, аз ин рӯ шояд натавонед ба ҳамаи саволҳо ҷавоб диҳед. Дар ин ҳолат, ҷавобҳоро аз худ набофед, балки шарҳ диҳед, ки дар ёд надоред.

МАЪЛУМОТИ ДАҚИҚИ ТАМОСРО ПЕШНИҲОД КУНЕД ВА ДАР АЛОҶА БОШЕД

Мақомот бояд имкони бо шумо дар робита шуданро оид ба дархости шумо барои Ҷимояи байналмилалӣ дошта бошанд.

Агар суроға, почтаи электронӣ ё рақами телефони шумо тағйир ёбад, фавран мақомотро огоҳ кунед.

! Дар хотир доред, ки то даме ки дархости шумо мавриди баррасӣ қарор дорад, шумо ҳуқуқи тарк кардани Латвияро надоред.

Агар шумо дар марказе ҷойгир шуда бошед, ба шумо иҷозат дода намешавад, ки бе иҷозати мақомот ба макони дигар кӯчед.

ҲАМАИ МАЪЛУМОТ ВА ҲУҚҚАТҲОИ ДАСТГИРИКУНАНДАИ ДАРХОСТИ ХУДРО БА ХАДАМОТИ ДАВЛАТИИ МАРЗБОНӢ Ё РАӢСАТИ КОРҲОИ ШАҲРВАНДӢ ВА МУҲОЦИРАТ СУПОРЕД

Агар шумо ҳуққатҳои тасдиқкунандаи шахсият дошта бошед, бояд онҳоро дар зудтарин фурсат супоред.

Шумо бояд дигар маълумот ва ҳуққатҳоеро, ки метавонанд ба мақомот дар баррасии дархости шумо ё дар муайян кардани кишвари масъул барои баррасии дархости шумо кӯмак кунанд, пешниҳод намоед. Ин ҳуққатҳо метавонанд, барои мисол, шиноснома, шаҳодатномаи ақди никоҳ, ҳуққатҳои оилавӣ, билети ҳарбӣ, шаҳодатномаи ҷойи кор, шаҳодатномаи ҳизби сиёсӣ, сертификатҳо, гузоришҳои судӣ ва полис, аксҳо, инчунин ҳуққатҳои тиббӣ ё психологӣ бошанд.

Ба шумо лозим нест, ки ҳуққатҳои дорои танҳо маълумоти умумиро дар бораи кишвари худ пешниҳод кунед. Мақомоти масъули паноҳандагӣ дар бораи вазъияти умумии кишвари шумо огоҳ мебошанд.

Шумо бояд ҳамаи маълумот ва ҳуққатҳои дахлдорро ҳангоми супоридани дархости худ дар зудтарин фурсат пешниҳод кунед. Агар ҳуққатҳо дарҳол дастрас набошанд, шумо бояд онҳоро дарҳол баъди дастрас шудан, то вақти қабул шудани қарор оид ба дархости шумо, тавассути почта ё почтаи электронӣ ба Раёсати корҳои шаҳрвандӣ ва муҳоҷират фиристед.

Агар имконпазир бошад, шумо бояд ҳуққатҳои аслиро пешниҳод кунед. Ба шумо нобуд кардан ё партофтани ягон ҳуққатҳои тасдиқкунандаи шахсият иҷозат дода намешавад. Шумо уҳдадор ҳастед, ки ҳамаи ҳуққатҳои дахлдорро пешкаш кунед. Шумо ҳеҷ гоҳ набояд ҳуққати қалбакӣ ё сохтаро пешниҳод кунед.

Агар имконпазир бошад ва ба шарте ки ин хатар эҷод накунад, аз дӯстон ё ҳешовандони худ хоҳиш кунед, ки ҳуққатҳоро ба шумо фиристанд.

➤ АГАР ШУМО УҲДАДОРИҶОИ ХУДРО ИҶРО НАКУНЕД, ЧӢ ОҚИБАТҶО ХОҲАНД ДОШТ?

РАСМИЁТИ ПАНОҲАНДАГИИ ШУМО ҚАТЪ КАРДА ХОҲАД ШУД

Дархости шумо **бозхондшуда** ё **радшуда** ҳисобида хоҳад шуд. Ин маънои онро дорад, ки шумо метавонед мақоми худро ҳамчун дархосткунанда барои ҷимояи байналмилалӣ ва тамоми ҳуқуқҳои марбут ба онро аз даст диҳед.

Ин ҳолат рӯй медиҳад, агар шумо аз корҳои зерин даст кашед:

- пешниҳод кардани маълумоти дархостшуда;
- иҷозат додан ба гирифтани изи ангуштон ё гирифтани акс;
- пешниҳод кардани суроғаатон;
- ҷавоб додан ба саволҳо дар рафти мусоҳибаи шахсӣ.

Ин инчунин рӯй медиҳад, агар шумо:

- дархости худро то санаи муайяншуда бе сабаби узрнок пешниҳод накунед;
- бе сабаби узрнок дар мусоҳибаи шахсӣ иштирок накунед;
- ҳангоми талаб кардани мақомот бо онҳо дар робита нашавед;
- дар маконе, ки аз шумо талаб карда мешавад, намонед;
- мақомот натавонанд бо шумо дар алоқа шаванд;
- кишвари дахлдорро тарк кунед.

Шумо инчунин метавонед дар дилхоҳ марҳилаи ҷараёни паноҳандагӣ қарор кунед, ки дархости худро бозпас гиред, барои мисол, агар шумо қарори ба кишвари худ баргаштанро гирифта бошед. Дар ин ҳолат, шумо мақоми худро ҳамчун дархосткунанда барои ҷимояи байналмилалӣ аз даст медиҳед.

БАЪЗЕ НАМУДҶОИ ДАСТГИРИИ ҚАБУЛ ВА БАЪЗЕ ХИЗМАТРАСОНИҶО МЕТАВОНАНД КАМ Ё ЛАҒВ КАРДА ШАВАНД

Дар баъзе ҳолатҳо, мақомот метавонанд қарор қабул кунанд, ки намудҳои муайяни дастгирӣ ё хизматрасониҳои муайянро кам ё лағв намоянд. Мақомот баъди арзёбии вазъияти шумо, дар бораи чунин қарор ба шумо тариқи хаттӣ хабар медиҳанд.

Шумо метавонед маълумоти бештарро дар брошюраи алоҳида пайдо кунед.

ДАРХОСТИ ШУМО МЕТАВОНАД ТАЪСИРИ МАНФӢ БИНАД

Агар шумо дар бораи шахсияти худ ё дархостатон маълумоти гумроҳкунанда ё бардурӯғ пешниҳод кунед, ё агар ҳуҷҷатҳоро нобуд ё қалбаки созад, ин метавонад ба дархости шумо таъсири манфӣ расонад, масалан, бо роҳҳои зерин.

- Дархости шумо метавонад рад карда шавад ва шумо метавонед ҳимояи байналмилалиро соҳиб нашавед.

- Дархости шумо метавонад дар доираи расмиёти сарҳадии паноҳандагӣ баррасӣ шавад (агар ин ҳолат рӯй диҳад, шумо дар бораи ин расмиёт маълумоти мушаххас хоҳед гирифт).
- Дархости шумо метавонад ба таври тезонидашуда баррасӣ шавад. Дар чунин ҳолатҳо, муҳлати баррасии дархост то се моҳ кам карда мешавад. Расмиёти тезонидашуда инчунин метавонад бо сабабҳои дигари мушаххас истифода шавад. Мақомот ба шумо хабар медиҳанд ва шарҳҳои иловагӣ пешниҳод мекунанд, агар расмиёти тезонидашуда нисбат ба шумо амалӣ гардад.

Ҳимояи байналмилалӣ инчунин метавонад бекор карда шавад, агар мақомот баъдтар ошкор намоянд, ки шумо дар рафти расмиёти паноҳандагӣ ҳақиқатро нагуфтаед.

➤ МАҚОМОТ ЭҲТИЁҚОТИ МАХСУСРО ЧӢ ГУНА БА НАЗАР МЕГИРАНД?

Агар ба шумо дастгирии махсус лозим бошад, шумо бояд дар зудтарин фурсат ба мақомот хабар диҳед. Ин эҳтиёҷот метавонанд дар ҳолатҳои гуногун ба вучуд оянд, ба монанди ҳомиладорӣ, беморӣ ё сӯиистифодаи равонӣ, қисмонӣ ва ҷинсӣ.

Мақомот вазъияти шуморо арзёбӣ мекунанд ва метавонанд барои осон кардани иштироки шумо дар расмиёти паноҳандагӣ дастгирии иловагӣ пешниҳод кунанд. Барои мисол, онҳо метавонанд ба парвандаи шумо кормандони махсусро таъин кунанд ё муҳлати расмиёти паноҳандагиро мутобиқ созанд.

➤ МУОИНАИ ТИББӢ

Мақомот метавонанд аз шумо хоҷиш кунанд, ки барои санҷиши нишонаҳои таъқиби қаблӣ ё зарари ҷиддӣ аз муоинаи тиббӣ гузаред. Муоина ройгон аст ва аз шумо барои гузаронидани он розигӣ пурсида мешавад. Шумо аз натиҷаҳои муоина огоҳ карда мешавед ва онҳо ҳангоми арзёбии дарҳости шумо ба назар гирифта мешаванд. Агар мақомот муоинаро талаб накарда бошанд, шумо метавонед бо хароҷоти худатон гузаштани онро дарҳост кунед.

➤ ЧӢ БОЯД КАРД, АГАР ШУМО ХОӢЕД, КИ БА КИШВАРИ ХУД БАРГАРДЕД?

Дар дилхоӢ марӢилаи расмиёти паноӢандагӢ шумо метавонед қарор кунед, ки ихтиёран бозгардед:

- ба кишвари худ ё
- ба кишвари транзитӢ, ё ба кишвари сеvуми дигар, агар шумо ба ин ҳуқуқ дошта бошед.

Агар шумо қарори ихтиёран бозгаштанро гиред, расмиёти паноӢандагии шумо боздошта мешавад ва шумо дигар ҳуқуқи мондан дар Латвияро нахоӢед дошт.

Агар шумо хоӢиши ихтиёран бозгаштанро дошта бошед, лутфан бо Хадамоти давлатии марзбонӢ ё Раёсати корӢои шаӢрвандӢ ва муӢочират тамос гиред. Почтаи электрони Хадамоти давлатии марзбонӢ: pasts@rs.gov.lv. Почтаи электрони Раёсати корӢои шаӢрвандӢ ва муӢочират: pasts@pmlp.gov.lv.

Шумо метавонед барои таъмини бозгашти беҳатар ва қонунӢ машварат, инчунин кӢмак гиред.

ТАСДИҚИ ГИРИФТАНИ МАЪЛУМОТ

Корманде аз шумо хоҷиш мекунад, ки гирифтани ин маълумотро тасдиқ намоед.

Агар чизе барои шумо нофаҳмо бошад ё саволҳои иловагӣ дошта бошед, шумо метавонед ҳамеша онҳоро бипурсед.

Ин брошюра танҳо барои маълумот пешбинӣ шудааст. Он худ аз худ ягон ҳуқуқ ё уҳдадорӣ ба вуҷуд намеорад. Агенсии Иттиҳоди Аврупо оид ба паноҳандагӣ (EUAА) қисми асосии ин маводро таҳия кардааст ва EUAА танҳо ба кишварҳои узви Иттиҳоди Аврупо иҷозати бознашр ва тағйир додани ин брошюраро медиҳад. EUAА барои дурустӣ, муҳтаво, пуррагӣ, қонуният ё эътимоднокии маълумоти дар ин брошюра овардашуда, ки аз ҷониби кишварҳои узви ИА ё дигар шахсони сеюми масъул пешниҳод шудаанд, масъулиятро ба дӯш намегирад. На EUAА ва на ягон шахси дигаре, ки аз номи EUAА амал мекунанд, барои истифодаи эҳтимолии маълумоти дар ин нашрия мавҷудбуда масъул нест.

© Агенсии Иттиҳоди Аврупо оид ба паноҳандагӣ, 2025

ISBN 000-00-00-00000-0
doi: 00.0000/0000000
AA-00-00-000-LV-C